

הצעדים שישראל צריכה להוביל מול העוינות הסינית

written by יוסף רוזן | 15.07.2026

היו שטענו כי מבצע הביפרים נגד חיזבאללה והישגים צבאיים נוספים, חוללו שינוי של 180 מעלות בעמדתה של סין כלפי ישראל [1] לא רק בטון, אלא גם בפרקטיקה. טענה זו, שממשיכה להדהד גם אחרי המלחמה מול איראן, מתעלמת הן מטיבה של מדיניות החוץ הסינית והן מהתפתחויות שמציבות את סין בהתנגשות אינטרסים ברורה מול ישראל.

האמת היא שלא חל שינוי במדיניות סין כלפי ישראל. הדרדרות איטית ביחסים החלה כבר ב-2019, תקופת הטיפול הסיני בקורונה. בשנים החולפות התגברה הריכוזיות הפנימית ההיתוך האזרחי-צבאי, הסתיימה האוטונומיה בהונג-קונג, הממשל הסיני הוביל שורת פרובוקציות בים סין הדרומי והמזרחי והחרף את האיומים על טאיוואן. הפלישה הרוסית לאוקראינה חיזקה את שילוב האינטרסים בין סין ליריבותיה של ישראל, ובראשן איראן.

יחסי הסחר נמשכו ואף צמחו למרות ההידרדרות. אבל לאחר ה-7 באוקטובר סין לא השאירה מקום לספק: היא נמנעה מגינוי חמאס, תיארה את המתקפה והמלחמה בעזה כמאבק פלסטיני לגיטימי, פעלה מדינית לקטוע את המלחמה ולגנות את ישראל, ועודדה תכנים אנטישמיים בטיקטוק ובמכוני מחקר ממשלתיים. שי ג'ינפינג נמנע מהתבטאויות תקיפות והותיר זאת לדרגים המקצועיים, אך גם הם משקפים את רוח המפלגה והיור.

דפוס דומה חזר במלחמת איראן שפרצה בפברואר 2026: חברות סיניות סיפקו לטהרן רכיבי טילים דו-שימושיים ומודיעין, ודיפלומטים סינים פעלו במועצת הביטחון להגן על המשטר. ב-7 באפריל הטילו סין ורוסיה וטו על החלטה לאבטחת השיט בהורמוז, כדי לשמר את משטר הטרור באיראן.

חברת Chang Guang Satellite Technology, המשולבת באקדמיה הסינית למדעים, מזינה את החות'ים בנתוני מיקוד לתקיפות שיט בים סוף מאז 2023. וושינגטון ביקשה מבייג'ינג להפסיק, והיא לא הפסיקה. יותר מ-100 כלי שיט הותקפו מאז, חלקם בדרך לנמלים ישראליים. סין מייבאת כ-90% מהנפט האיראני, המיוצא [2] כ-75% מהסחר בין המדינות [3] באמצעות צי צללים ומנגנון תשלומים סמוי סביב חברת הביטוח הממשלתית לייצוא, שהעביר כ-8.4 מיליארד דולר לטהרן אשתקד. במאי הורה משרד המסחר הסיני לחברות מקומיות להתעלם באופן גלוי מסנקציות אמריקניות על נפט איראני והורמוז.

אפילו הסכם המסגרת בין ארה"ב לאיראן, שנחתם לכאורה בתיווך פקיסטני, משקף נאמנה את האינטרסים הסיניים: המגעים שקדמו לו מצביעים על תיאום הדוק בין פקיסטן, איראן וסין, גם

אם טראמפ הציג זאת כהיענות סינית ללחציו.

במקביל, שגריר סין בישראל משדר עסקים כרגיל ומדגיש הזדמנויות כלכליות-טכנולוגיות, תוך התעלמות מהמציאות הביטחונית והמדינית של סין. אמנם יש דוגמאות חיוביות לשיתוף פעולה: רציפות תפקודית של נמל המפרץ, פועלי בניין סינים, אך אי אפשר להפריד אותן מהמדיניות הכוללת. השינוי הוא בניואנסים, לא במדיניות.

גם הכלכלה הסינית אינה ורודה ונעשית פחות רוויה בהזדמנויות: ענף הנדל"ן מתכווץ משנה לשנה, ריבית חוב הממשלות המקומיות עולה מהר מהתמ"ג, ואבטלת הצעירים נעה סביב 16% על רקע חדירת ה-AI. מעצמה תחת לחץ פנימי כזה, המאיים על החוזה בין המפלגה לאזרחים, מרוויחה מהפניית המבט החוצה [2] ונרטיב שמטיל אשמה על יהודים וישראל תמיד מוצא אוזן קשבת, לצד האיומים המתמשכים על טאיוואן ככל שמתקרבים ל-2027, שנת היעד לסיפוחה.

הדהוד הנרטיב של יחסים טובים בין ישראל לסין, תוך התעלמות מההקשר ומהשינויים שחלו בשנים האחרונות, נראה כמאמץ מכוון למנף מחלוקות בין ישראל לארה"ב ולמזער את הנזק שגרמה סין לישראל בשלוש השנים האחרונות. עם זאת, הרצון הסיני להתקרב הוא הזדמנות שכדאי לנצל [2] כמנוף לעיצוב מחדש של היחסים בגבולות ברורים, ולגביית מחיר ברור.

דילמת הבחירה בין וושינגטון לבייג'ינג לא באמת קיימת; גם סין יודעת היכן ישראל עומדת. על כן ישראל צריכה להתמקד באינטרסים הישירים לביטחונה הלאומי.

התשובה האסטרטגית

בפני ישראל עומדים כעת כמה צעדים שהיא יכולה לעשות, ובראשם העמקת את קשרי הביטחון, האנרגיה והטכנולוגיה עם הודו, איחוד האמירויות, יפן, יוון, קפריסין, צ'כיה ופולין, כולל יוזמות חיבוריות שמרחיבות השפעת מדינות דומות-דעים על חשבון סין.

יש לקחת חלק משמעותי בכל קואליציה מינילטרלית שאינה תלויה באישור בייג'ינג.

יש לחתור למינוף מסגרות אמריקניות לשיתופי פעולה עם מעצמות ביניים גם בלי מעורבות ישירה של ארה"ב, ברוח ה-Pax Silica ("ברית הסיליקון" [2] יוזמה בין-לאומית ואסטרטגית רחבת היקף בהובלת ארצות הברית, שנועדה לבסס ולבצר סדר כלכלי וטכנולוגי גלובלי חדש בעידן הבינה המלאכותית).

תחומים נוספים שאפשר לפעול בהם: הידוק הפיקוח על השקעות זרות והגברת מודעות המגזר הפרטי לסיכוני הקשר עם סין; וגיבוש רשימת דרישות לעיצוב מחדש של יחסי ישראל-סין, לטובת האינטרסים הישראליים.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 15 ביולי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.